

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů

I. OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platného právního stavu a zhodnocení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona novelizuje zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „navrhovaná právní úprava“).

Navrhovaná právní úprava nemá žádný dopad na rovnost mužů a žen.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava obsahuje implementaci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/858 ze dne 30. května 2022 o pilotním režimu pro tržní infrastruktury založené na technologii distribuovaného registru a o změně nařízení (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 909/2014 a směrnice 2014/65/EU. Kromě patřičných odkazů na toto nařízení se mění definice investičního nástroje a zavádí možnost České národní banky upravit opatřením obecné povahy prahy pro fungování tržní infrastruktury v pilotním režimu při využití technologie distribuovaného registru.

Evropská komise v souladu s čl. 300 směrnice 2009/138/ES provedla změnu částky týkající se čl. 13 bodu 27, tj. vymezení velkých pojistných rizik, což bylo implementováno do § 131 zákona o pojišťovnictví, a částky absolutní dolní meze pro výpočet minimálního kapitálového požadavku stanovené v čl. 129 dané směrnice, která byla implementována do § 79a zákona o pojišťovnictví. Členské státy mají upravené částky uplatnit od 19. října 2022. Z toho důvodu se navrhuje novelizovat zákon o pojišťovnictví.

Navrhovaná právní úprava není v rozporu se zákazem diskriminace.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Cílem navrhované právní úpravy je změnit definici finančního nástroje, upravit pravomoc České národní banky vydat opatření obecné povahy ve vztahu k pilotnímu režimu a provázat tuzemskou platnou právní úpravu s nařízením o pilotním režimu pro tržní infrastruktury založené na technologii distribuovaného registru.

Vymezení velkých pojistných rizik a stanovení částky absolutní dolní meze pro výpočet minimálního kapitálového požadavku lze provést pouze zákonem.

4. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem ČR

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Z ústavního pořádku České republiky nevyplývají specifické právní normy dopadající na oblast tržní infrastruktury. Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky.

Návrh zákona se dotýká zejména ústavně zaručeného práva podnikat (čl. 26 LPS). Při zásazích do těchto základních práv návrh zákona plně respektuje zásadu, že při stanovení mezí základních práv musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu (čl. 4 odst. 4 LPS). Zásahy do uvedených základních práv jsou vyváženy legitimním zájmem na ochraně spotřebitele.

5. Zhodnocení souladu návrhu zákona s předpisy Evropské unie

Tržní infrastruktura je jednou z oblastí harmonizovaných na úrovni Evropské unie. Změny provedené v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu jsou plně v souladu s evropskými předpisy upravujícími oblast tržní infrastruktury a finančních nástrojů. Konkrétně jde např. o tyto předpisy:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 909/2014 ze dne 23. července 2014 o zlepšení vypořádání obchodů s cennými papíry v Evropské unii a centrálních depozitářích cenných papírů a o změně směrnic 98/26/ES a 2014/65/EU a nařízení (EU) č. 236/2012,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/26/ES ze dne 19. května 1998 o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry,
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.

V oblasti pojišťovnictví je z hlediska regulačních požadavků stěžejním předpisem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II).

6. Zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh zákona je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy, zhodnocení dopadů na veřejné rozpočty, zhodnocení sociálních dopadů, dopadů na životní prostředí a dopadů na podnikatelské prostředí

V souvislosti s přijetím návrhu zákona nejsou očekávány dopady na státní rozpočet.

Neočekávají se žádné finanční či sociální dopady. Návrh zákona nemá žádné dopady na životní prostředí. Co se týče hospodářských dopadů, pak zákonem adaptované nařízení o pilotním režimu zavádí tři zvláštní licenční režimy tržní infrastruktury využívající technologii DLT: a) DLT MTF (mnohostranný obchodní systém), b) DLT settlement system (vypořádací systém), c) DLT trading settlement system (obchodní vypořádací systém). Návrh zákona tak společně s adaptovaným nařízením rozšíří možnosti evidence cenných papírů v České republice.

Změny v zákoně o pojišťovnictví povedou ke změně vymezení velkých pojistných rizik a částky absolutní dolní meze pro výpočet minimálního kapitálového požadavku.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (DPIA)

Navrhovaná právní úprava nezasahuje do ochrany soukromí či osobních údajů. Návrh zákona žádným způsobem nemění dosavadní praxi v této oblasti. Návrh zákona není v rozporu s Úmluvou o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (vyhlášené pod č. 115/2001 Sb. m. s.), ani se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Návrh zákona není v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně

fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

9. Zhodnocení korupčních rizik (CIA)

Vstoupit do pilotního režimu mohou subjekty licencované podle stávající právní úpravy [jde o subjekty držící licenci pro obchodníka s cennými papíry, provozovatele regulovaného trhu (burza) nebo centrálního deponitáře cenných papírů]. Korupční rizika, která mohou vést ke zvýhodnění konkrétních subjektů vůči jiným, spočívají v benevolentním výkonu dohledu a správního řízení ze strany orgánu dohledu. Je však třeba uvést, že správní řízení se řídí správním řádem či sektorovými procesními předpisy. Rozhodovací pravomoc je transparentní a je vždy možné určit konkrétní subjekty, které jsou odpovědné za rozhodnutí. Na základě výše uvedených skutečností lze usuzovat, že nevzniknou žádná korupční rizika. Změnou zákona o pojišťovnictví rovněž nevznikají korupční rizika.

10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádný dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první, k čl. I – změna zákona o podnikání na kapitálovém trhu

K bodu 1 až 3 [poznámka pod čarou č. 2, § 1 odst. 3]:

Dle stávající praxe odkazů na implementovanou evropskou legislativu se do poznámky pod čarou č. 2 a do § 1 odst. 3 doplňuje odkaz na nařízení o pilotním režimu pro tržní infrastruktury.

K bodu 4 a 5 [§ 3 odst. 1]:

Dochází k úpravě definice investičního nástroje. Staví se na jisto, že i nástroj vydaný s využitím technologie distribuovaného registru je investičním nástrojem spadajícím pod související regulaci investičních služeb.

K bodu 6 [§ 137 odst. 6]:

Česká národní banka provede stanovení nižší mezní hodnoty podle čl. 3 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/858⁷⁹⁾ vůči blíže neurčenému okruhu osob opatřením obecné povahy. To však nevylučuje v odůvodněných případech vůči konkrétnímu subjektu určit dané mezní hodnoty individuálním správním rozhodnutím.

K části druhé čl. II – změna zákona o pojišťovnictví

K bodům 1 až 6

V souladu se sdělením Evropské komise č. 2021/C 423/12 - Oznámení o úpravě částek stanovených ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (Solventnost II) podle inflace se navrhuje relevantní úpravy částech stanovených v EUR v § 79a a § 131 zákona o pojišťovnictví.

K části třetí, k čl. III – účinnost

Účinnost zákona se stanovuje na patnáctý den po dni vyhlášení zákona. Důvodem je potřeba rychlé adaptace na požadavky práva EU. Změna definice finančního nástroje ve směrnici MiFiD bude účinná

již od 23. března 2023; s tím, že členské státy mají možnost prodloužit implementační lhůtu o dodatečných devět měsíců (tedy do 23. prosince 2023); prodloužení lhůty je však třeba minimalizovat z důvodu poskytnutí právní jistoty účastníkům trhu, která je žádoucí pro využití možností pilotního režimu pro DLT. Sdělení Evropské komise č. 2021/C 423/12 je účinné již od 19. března 2022, což rovněž odůvodňuje rychlé přijetí implementační národní legislativy.